



Ivo Kalinski

Nemir podvornika Szerbe

Ivo Kalinski
NEMIR
PODVORNIKA SZERBE

Nakladnik:
Vlastita naklada

Za nakladnika:
Dr. sc. Ivo Kalinski

Urednica:
Mr. sc. Božica Pažur

Naslovница i ilustracije u knjizi:
Branko Đanić

Grafička priprema:
POU Sv. Ivan Zelina

Tisak i uvez:
Nakladnička kuća “Tonimir”, Varaždinske Toplice

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i
sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem _____

ISBN: 978-953-55812-0-8

Ivo Kalinski

NEMIR
PODVORNIKA SZERBE

Zagreb, 2009.

*Aureola, autora!
I to je to, moj Domine!*



Crvena boja u
sutonu

Čudna događanja crvene boje u sutoru...

Onda, pobožni uzdah
prijeći će na kamen, cink ili bakar
i netko će zaigrati kastanjete.
U toj zemlji prepunoj morbila
telefonske žice pjevat će
o tvarima koje nemaju oblik:
čudna događanja crvene boje u sutoru.
Dio povijesti (sadašnjosti?) taman zbumio ljetopisca:
rijetke knjige drže mu razum na uzdama.
Ti, pokriven mahovinom
osluškuješ cenzore kako jauču
za sumnjivim podacima koje nikako da otkriju.
Ne osvrći se na to, projuri putem, projuri mrtav,
ovo je svijet o kojem si maštao
ovo su ta velika vrata, velike dveri
s malim vrtom ispred djetinjstva.
Gdje nijedna igra nije bila tvoj cilj
tek smion pokušaj da se dohvati ljepota
dugih časkanja staraca u trijemu
tako zanosno i tako nestrpljivo
zagledanih u leljanje djevojčica na zidnim tapetama.
Projuri, jer krajnji je čas,
jer uokolo posvuda prsten jedrvoreda
koji vreba kao što je vrebalo nevina građanina iz Sparte.
Projuri, kažem, nema nikog da te zaustavi
u vjeri da nije prekasno za platež duga koji si počinio
da nije prekasno da se shvati pravo nebesko plavetnilo:
u puna usta sasut nježan samrtni žeton.

Usnulo, usnulo...

Usnulo, usnulo...

stropoštao se sunce

među nas bijednike

koji se borimo s riječima više no sa sobom.

Usnulo, usnulo... ima netko tko nas promatra,

ima netko tko prosipa prah

na naše osjećaje, na zadnji ispaljeni metak.

Na kraju svega zdjela puna voća

kao ironija, kao prezir. Još samo malo kobnih grešaka

da se iskupe sva zlodjela u ime dobročinstva.

Posvud uokolo neprepoznana ekstaza,

posvuda taktilna energija

tiho prelazi u epifaniju, u smrt.

Bože, koliko ti znadeš o netipičnu slomu

kad prvi kadar lakoćom prelazi u drugi,

nestaje. I kad se zaravan rješava bolnih bridova

kad se ritmizira strah. I melankolija.

Usnulo, usnulo...

unutar teksta, unutar svetih poslanja.

Unutar svetišta palih u blato, u černozjom:

na pragu entuzijazma opet neka nova agapa.

Tako je to: sutradan smo kanili otpovotati

a već danas moramo otići;

nesnosna žudnja pljuje nam u lice:

usnulo, usnulo ...

Oh, koji uzdah...

Oh, koji uzdah, *favor, favor!*

Iz prve ruke odavala se nimalo suvisla priča
svima koji su pokazivali imalo vrenja
u cvjetanju vlastite srži.

Oh, *favor, favor*, viteški čedno presvlačili se predmeti
bez trunke zavisti u ono tiho predvečerje
za šetnje lansirnim kolodvorom.

Stari svijet u gumenim čizmama
napuštao me, spokojno, kao zmijin svlak.

Međutim, zatutnjalo je
nešto između mauzera i merzera:
svijet se opet opako pozabavio podvalama.

Ideali zaiskali svoj završetak
u pisaca koji nikako da se pozabave proročanstvima.
U ovoj zemlji velarnih suglasnika

na užetima, na strminama pozornica
ukazala se Djeva s križem gorućim:
lacrimae Christi, lacrimae Christi!!!

Mucam, nema više legendi u koje bih vjerovao,
nema ornamenata natopljena pravom svetosti!

Draška me svaka stvar, svaka pomisao da sam budala.

Dovraga sve, čovjek s cvjetovima
zaustavlja me, ali ne kazuje ništa.

Leptir sjeda na laticu, ptić pjeva o praizvoru: tužno, poniženo.
Na lansirnom kolodvoru

s Djevom u zagrljaju i s novim danom u praskozorju
izgovarajući Tvoje ime ... *favor, favor.*

Dodo, dodo...

Jednostavno nisam spreman
na uzdrhtale rubove vlastita tijela
na reflektore koji gutaju mrak
onako kao što ti bjesomučno gutaš kavijar.
U ovo malo potrošena života
tek tu i tamo navrati izgužvani vjetar
i nikako da se sjetim prohujale budućnosti
nikako da dokraja prekopam stari ružičnjak
nikako da odbacim sjećanje na pticu *dodo*
i trstiku u kojoj je stoljećima
umirala zbog blizine ljudi.
Moglo se da se znalo živjeti posvuda
ali se nije umjelo nositi teret
onoga što se dogodilo i onoga što će se dogoditi
u toj smiješnoj povijesnoj sobi
s prozorima nalik tvojim očima.
Moglo se zamisliti kako utješiti
i kako zatajiti nepotrebna slova
napisana na ružičastu papiru
i sve one žene u luksuznim hotelima
koje su ljubomorno čuvale svoje skupocjene psiće
čuvale svakako više nego svoju bolesnu ljubomoru.
Ne smijem napustiti ovaj mrak
jer Svijet bi doista mogao umrijeti
prije no što stoljeća završe svoju surovu orgiju
prije no što se definitivno zaboravi riječ
prije no što se definitivno zaboravi uvod u pjesmu
onu koju je kliktala ptica *dodo*
u času pune radosti
u času svoga umiranja.

A ono neravna cesta, a ono...

A ono neravna cesta raspojasano juri
a ono prozorske zavjese sa strane
lepršaju i ničeg više doli prijesnih plodova
koji padaju po mišjim rupicama
sve neke besmislice vrebaju sa strane
kao leće na zdravim očima.

Slavi se ropstvo u nekoj dalekoj zemlji
slavi se borbeno i bojovno
nadasve precizno kao izrada klišeja
za tipografsko slovo, za kalamir.
Strukture zraka pretvaraju se u tekućinu
razorno podaju se sve nova i nova objašnjenja.

Leptir se obeshrabrio
nikako da sleti na tvrd predmet kamoli cvijet
bomba samo što ne eksplodira;
odnekud kaplje suza.

Dječarci oslonjeni o štapove
zalud oponašaju starce
koji umiru spokojno bez poveza na očima.
Ropstvo, ropstvo, moj maleni
ropstvo u tvom srcu, moj maleni:
zaljuljala se lađa privezana uz obalu.

Opako vrela sjeta...

Ova napuštena livada podsjeća na
sprženu tratinu, na golu crvenu zemlju.
(Uostalom, samo ljeto zna biti tako opako vrelo.)
Ali - što s napuštenom livadom? Konačno,
što s glazbom koja se više ne izvodi?
Samostan opasan zidovima, bršljan
iz pukotina radosno bježi uvis:
jesmo li ili nismo svjetovna lica,
jesmo li muškarci ili smo žene?
Ta napuštena livada i samostan na crvenoj zemlji
čuvaju tugu graditelja
kao što mi čuvamo izgubljenu ljubav,
kao što božji namjesnici čuvaju stroga načela.
U tamnosmeđim habitima i kukuljicama
pregršt kulnih igara i sjećanja na djetinjstvo.
O, Bože, snaga tvojih ljekovitih vrela
napušta nas i ne znamo što bi sa sobom.
Tvoje rane u našim molitvama
dotjeruju rečenice, prerijetko nasmiješi se anđeo
upirući prstom u naš potračen život.
Mirnoća samostanskih zidina
nikako da uskladi ono dvoje
koji s vođenja ljubavi krišom prelazi na menuet
na daleka putovanja
na komornu sjetu u dubokim tamnim očima.

I jasno video...

Sanjao i jasno video
da ga napušta zemljana kora
da je plovidba završena
u obrisima noći prestala vjera u utočište:
žamor, žamor ljudski,
gestikulacije bez riječi,
tajnovitost uronjena u plavičastu snenu vodu.
Sanjao arheopteriska: zube, pandže, perje
razbacano između arhaika i budućnosti.
Sanjao tihi glasak, zapravo piskut,
prigušene krikove nekog
budućeg života koji će ga obeščastiti.
Zazivao staru kuću koja ga je napustila
koja je otišla gordo i bez pozdrava
tko zna kamo i zašto.
O koju oslonjen, obojen u žuto kao i ona,
umio je uvijek iznova domisliti način
kako zatajiti pustoš u dubini svemira.

Spomen na Warszawu...

Strahotna noć! Stižem u Warszawu
pred zoru. Snen, izubijan, bunovan.
S glavoboljom i zbirkom pjesama
pod pazuhom. Kuća u kojoj sam
nekoć živio, gdje je? Čuje li se pred zoru
krik šumske lještarke i sočna psovka
podvornika Szerbe? O, Bože moj,
što li sam to strašno radio u životu
da me je zaobišao kao skriveni puteljak
na prijelazu granice. Duhovi izlaze
iz pjesama ljubomorni na ljubavnike
iz stvarnog života, odlaze u nepovrat.
Pohvalilo me u lokalnim novinama
a ja sam tako beskrajno sam
i ne pomišljam na literaturu.
Snen, izubijan, bunovan,
vapim za kozmičkom svjetlosti
za siromaštvo da me ponovno rodi.
Dječarac prnjav iznebuha pred mnom
usrdno nutka koricom kruha.
“Učinio sam što sam morao!” -
objašnjavam, svečano se lupkajući po golu tjemenu.
On me strasno zagrli
bijelim prozirnim rukama:
andeo, andeo! Andeo smrti!
U plavim mu očima beskrajno tužna Warszawa.

Vjetar...

U malenu *caffè baru*
na terasi obasjanoj glazurom ljeta
sjedi čovjek savršeno spokojan i opušten.
Mala brazgotina pri kraju usana
nikako da mu zataji smiješak.
I, taman da srkne kavu
i zagrizne kroasan
- kad obruši se prastara platana
tik do prekriženih mu nogu.
Čovjek, mrtav hladan, ispije ostatak kave,
poravna slamnati šešir
(rumeni kroasan ostao na tanjuriću!)
nezainteresirano se pridigne
i ode.
Cijeli idući dan
prijatelji ga nazivali telefonom
puni nevjerice da je uopće živ.
Neki ga i posjetili
čudeći se kako poslije svega hladnokrvno sjedi u naslonjaču
kao da mu je svejedno što se uistinu dogodilo.
On šuti, smješka se, kadikad pućne dim iz lule
tu i tamo pucne prstom,
svršeno miran.
Osluškuje...
Osluškuje vjetar koji se iznenada porađa
duboko, duboko iz dubine srca.
Osluškuje isti onaj vjetar
koji bjesomučno huči,
amico mio,
koji od šale obara platane.

Tužna je nedjelja...

A onda, uz snažan pljusak
i cvilež vjetra u telefonskim žicama
u našu kuću skutrenu na osami
u pohabanu kožnatu kaputu
iznenada bane Nepoznati.

Istrese blato s džinovskih čizama
primakne stolac bliže peći
zapjevuši sugestivno i tugaljivo.

Pjevuši Nepoznati pjesmu o džinovskim čizmama
potom nastavlja o slomljenim idealima
obje na način kako pjevaju žalopojke.

Moglo se razabratи da je oda čizmama
zapravo sumorna pjesma o autoru
koji nikako, nikako nije umio da shvati
ljubavne demone iz pjesme *Tužna je nedjelja*.

Zato se ubio.

Nepoznati odsad luta svijetom
u njegovim džinovskim čizmama
pjevuši njegove pjesme pune tuge.

Svijet je danas ogromno kazalište, kaže
s dolascima i odlascima
svijet je ogromna baruština
s frigidnim ženama, žabama i komarcima
s gorko humornim nacionalnim katastrofama.

Zapjevajmo kroniku, zapjevajmo
kroniku o tužnoj ljubavi
ma bila i kronika o vrhnunaravnoj praznini
kaže Nepoznati. Podigne se i otide.
Otiše s njime i džinovske čizme.

Ostala kiša i cvilež vjetra u telefonskim žicama.
(*Tužna je nedjelja.*)

To je, dakle, tako...

Razbjesnilo me kad sam ugledao
predvodnika mravlјeg čopora (?!)
kako mi prijeti floretom.
Nikako da se okani smicalica
kad mi je e-mailom javio
da se naša stara baka
u snu nasmiješila, nažalost zadnji put.
To je, dakle, tako: i smrt dolazi e-mailom!
Njezin sendvič razjapio se
obradovan što neće morati
na duga putovanja po poroznim crijevima
(kako je bilo planirano).
Sudbina je, češkajući se po trbuhi,
od dosade zatreperila o zid Vječnosti.
Zid Vječnosti? Riječ je o tome
da se mravlja horda (!?) u tili čas
preko prešane folije obojene u ružičasto,
frapantno brzo uspela do moje glave.
Mašući perjanicom predvodnik je
na sve strane bacao ratni poklik: "Hura, hura!!!"
Bakina smežurana ruka
predala mi krunicu
podragala me po licu
ugasila e-mail.
(Dakako, pojeo sam njezin sendvič. I,
prije izlaska, poravnao rasporak na hlačama.)

Kroz prozor sudnice žudeći more...

Na daljnje saslušanje, osim mene, nadošli
čekić, malj i svakojake sprave,
kao usputno našla se tu i kliješta
i još neki komplikirani alati
u optužnici vrlo bitni, kažu.

Kroz prozor sudnice vidjelo se jasno
kako pokrenuo se brod u luci
pun napuštenih žena i starih dekadentata,
uz tih vjetar odjezdio
put morskih tercina.

Nikako da se sjetiš
zašto se uskomešale alatne sprave
kojima si, kažu...
dok te sutkinja gleda ravno u oči
kao da si božji namjesnik.

Ispitivanja, bilješke, košarica sa strane
puna izgužvana papira i nečije nesreće.
Onaj brod otplovio
i tvoje misli zajedno s njim.

Dekadenti zbrajali godine
čudeći se ženama
koje se dive egzotama više nego njima.
Za sve to vrijeme, kažu, ti uporno buljiš
u kut sudnice. Prisjećajući se vremena
kad si imao oca, mater, sestru i brata,
kad si slobodno trčkaro po brdima
ganjujući prostor i vrijeme

u nedostatku sjena prebrzih runa ovaca
u nedostatku pastirske pjesme i živahne metrike
u nedostatku bolje katastrofe.

Da! To je bilo to! U času
kad si iza zastora ugledao bodež
u mračnoj sobi
ove iste sudnice
ovog istog broda
koji i sad slobodno *bordiža*
svejednako žudeći prokleto more
svejednako žudeći tjeskobu.

Zapamti već jednom...

Noćas na znak pištaljke u snu
gol bez košulje izletim napolje
u mrklu noć u noć studenu
spreman čekati da se dogodi ono
što se imalo dogoditi.

Ali se ništa, ništa nije događalo,
samo su gradski beskućnici u mukloj tišini
svakim gutljajem lošeg vina
uporno potkopavali zadnji tračak nade.

Pijanico, brate, podvikne jedan
dugo ti je trebalo da dođeš,
ali - neka ti ne bude neugodno,
svakom treba puno vremena da zaboravi!

Bože, što je sad ovo:
još malo prije usnio sam san
u kojem nepoznato mnoštvo
plakalo krupnim suzama
za čovjekom kog je greškom ubolo do dna srca.

Još malo prije netko je jarosno šutnuo psa
koji je cvilio nad tim mrtvim truplom.

Nasreću, probudila me pištaljka u snu:
Hitno napolje! Hitno, hitno, hitno!!!
Istrči gol, istrči krajnji je čas
nepažnjom ubilo pogrešna čovjeka
tako da znaš
tako da znaš - ti si sljedeći
zapamti - nema izlaza u ovome svijetu
zapamti - nema izlaza iz sna
zapamti već jednom!



Bestseller

Bestseler...

A onda u toj priči, kako već bude ... itakodalje,
pritajila se kuća, pritajila se i šalica od majolike,
slično rade i ljudi, zar ne?

Nemoj reći da nisi bio i da nisi video
kaveze s našim precima, nemoj reći
da nisi bio beskrajno tužan.

Ispijajući bocu ruma na sve to
i misleći na ono dijete koje se također rasplakalo.

Rasplakalo zbog matere koja se malo podalje
s nepoznatim muškarcem ... itakodalje.

(Duboko vjerujem da se to nije dogodilo
zbog zalaska sunca, koje se svojski trudilo
njezinu kosu uljepšati u zlačasto iverje.)

Možda, možda, ta prokleta kuća, ta prokleta
šalica od majolike krišom o ljudima
koji nemaju pojma da su glavni akteri priče
iz stvarnog života u kojoj je autor napokon uhvaćen
milisekundu prije no što je knjiga postala *bestseler*.

Što se uistinu zbilo...

Mogu li oni biti u priči sa strasnim zagrljajem
mogu li nazvati glavnog svjedoka i zamolili
da napiše dvije-tri što se uistinu zbilo
prije no što se ljetno jutro survalo s planine?
Mogu li biti u toj strasnoj priči, dodavola,
jer mislim da znaju kako je razmišljala ona
kotrljajući se puteljkom ne bi li dostigla vlastitu usamljenost.
Mogu li, dodavola, izreći ponešto o radosti
bez obzira na snove u kojima je bila deprimirana?
U sobi zanijemjelo društвance, blažena šutnja,
napolju zrikavac se dočepao predvečerja.
U sobi plastično cvijeće, razbacane čestitke,
i stara baka koja obožava *fitness*,
premda joj svaki put iznova popucaju fistule na nogama.
Ispijajući limunade bez šećera
društвance bulji u implantate stvrđnute u kamen.
Napokon je ušao ukopnik, veseo i razdragan,
u hodu dodirnuvši vijenac i stari *fortepiano*.

U pet popodne...

Netko je rekao nešto o ruševnoj kući
o ruševnoj kući na broju dvadeset i pet,
netko je nešto o čaju,
razumije se u pet popodne.

Mrtvo lišće slatkasto je dahtalo
i krošnje se sagibale kao da ništa nisu doživjele.

Netko je zajapureno o hrani,
da hrane ima u izobilju
a nema nikoga tko bi jeo.

A onda prasak, onda predsutonsko ludovanje,
izokrenuta stepeništa i smeće u ustima,
sumanut pogled u dvorište s patkama.

Zasvjetlucali im žuti kljunovi
u polutami o čaju popodne
uz kikot gospođe koja podiže crvenu suknu
(nijema gospoda taman su svirala za bienale!).

U ruševnoj kući na broju dvadeset i pet
kroz škulju čuju se uzdasi
starog Moshera zagledana u *Eroticon*,
čuju se vriskovi mlađih protestanata
pomiješani sa šumorenjem lišća koje pada.
Koje pada u san onoga koji nikako da se probudi
i zagrli drvo usahlo od majčina pjevanja.

U pet popodne, dodavola!
Zalijevam cvijeće, skupljam mrvice sa stola.

Za vrijeme božićnog slavlja...

Za vrijeme božićnog slavlja
nikako da shvatim zašto u me bulji
onaj kućerak iz tamna vilajeta.
A pjevalo sam, pjevalo iz svega grla
prelijepo pjesme o malome Isusu.
Ne mogu reći, tu i tamo
pogledavao guzatu usidjelicu
prebirući u ustima opsceni bariton.
Vlasnik kućerka, isluženi stjegonoša,
uporno se ubacivao u svetu melodiju
pjesmama u stilu barkarole
i mali se Isus razdragano smijao
njegovim naglascima na posljednjem slogu.
Još više kad je čizmama zatoptao
na onih nekoliko balada o nesretnoj domovini.
Pri kraju slavlja
kućerak se pomako ustranu
pokupivši usput onu bundevaru od usidjelice.
Bila je to, očito, ljubav na prvi pogled!
Malo potom vlasnik kućerka
sumanuto bane u napušten zimovnik
i raznese se bombom.
Mali Isus otpjevuši rekвијem.

I tako, duboko u noći...

I tako duboko u noći
bunovan od snažnih vjetrova
razmišljam što vidi noćni čuvar u kasne sate
što vidi u dva ili tri sata izjutra
što obilazeći šuplju utrobu metroa?
Reklame, reklame, unedogled oniričke reklame,
išarani portreti političke mafije
po zidovima nadrealno ogromne genitalije
ispod živo meso onih isluženih žena.
Osluškuje čuvar njihovo jecanje bez suza
beskrajno tužan onim što vidi i čuje
svejednako spušta ruke u međunožje
prisjeti se vlastitih slika
visoko gore u potkrovљu
slika na istu temu u tehniци gvaša.
Duboko u noći, duboko u noći
nikako da se riješim pomisli na noćnog čuvara
nikako da se riješim prokletih opnokrilaca
čije zujanje umara nevoljko bubenjači u ušima.
Duboko u noći, duboko u noći
ispijam zadnju bočicu *Valiuma*:
telefonske žice osluškuju grgljanje budnosti.
Doista ima nešto šuplje u gluho doba noći
izgubljeno i jadno u nedostatku dnevne vreve
u nedostatku djevojčice Holly
koja nije bila brža od gradskog trolejbusa
pa iznova ispisujem njezino ime na prljavu staklu:
Holly, Holly, tko će prvi do bijela kamena?!

Nema toga...

I nema toga u nijednoj teoriji
da rijeka naraste sama od sebe
nema toga da se veliki pontoni
sami po sebi pretvore u lučki grad s dokovima.
Nema toga da se u pržulji osjećaš sjajno
ti samo želiš proučavati krajeve, ljude i životinje.
Nema toga, kratak je čas,
riža na stolu, Dolly u krevetu,
dugoljasto lice sa zidne slike me promatra.
I kamena ploča s nepoznatim nasljednicima:
novele, priče, pripovijesti
sjećanje na dan kad sam se skoro utopio u mokraći.
Uznestalo hrane, uznestalo bakterija,
razmnožili se fagociti, toliko se razmnožili
da ih vežem žicama.
U sumornosti, u čamotinji ovog dana
presreo me hipopotam, ne znam što će.
Pozovem ga na piće, trabunjam o nekim idejama,
ali on već ima neki novi nacrt u srcu.
Najradije bih da vrismem od radosti
najradije bih izvan modrikaste astronomije
izvan poznatih izoglosa.
Inter vivus neka nova onomatopeja u svemiru.

Priča s olujnim refrenom...

Kako si samo znao pričati
o zemaljskim stvarima
nerijetko brbljati
pogotovo o obojenoj kosi i ženama.
Kako si samo znao izreći pravu misao
o čudnim ljudima koji cijeli svoj život
ne rade ništa osim što spavaju, jedu i seru.
Ali te ništa nije osupnulo tako
kao onaj patuljak u potpalublju
koji je u svojoj priči tvrdio
kako je zapravo on tvoj pravi otac.
Naravno, ubio si ga namah
i mrtvo truplo s utezima
spustio u more duboko (kako to već rade moreplovci).
A onda odlučio pitati majku
što se to dogodilo da ju je progutala ekstaza
u dovođenju muškaraca od kojih je
samo jedan bio patuljak.
Nasreću ili ne, sjetio se
da je majka umrla prije no što si zapamtio njeno lice
i sve je otad pošlo ukrivo
poput pogrešne transliteracije prastarog teksta
iz kojeg se mogla iščitati nesretna budućnost.
I nikakvo čudo da u pričama i dalje tražiš utjehu
prepuštajući se surovom moru da te nosi
bez cilja i kraja, bez oznaka na kartama,
u predjele nekih novih priča s olujnim refrenom.

Ledeno srce...

Čudan stolni pribor rastrčao se
huškajući me opsjenama
i patološkom težnjom za uzbudljivosti
u ono malo astralne čistoće ugurane zavičajne topografije
s ponešto preostala jela na jelovniku.
Isjeckana melankolija nudi se kao nadomjestak
i ti nikad nećeš znati za sentimente.
Ništa zastrašujuće u mojoj kolebanju
da li uzeti žlicu, vilicu i nož, i kojim redom:
minijaturni mastodont ionako me nevoljko promatra s tanjura.
Stolni pribor se umnožava i raste
negdje duboko iz ledena srca pomaljaju se korijandoli
skakućući od radosti da još ima mjesta
koja ne znaju za strah, srdžbu, bol,
u ovo malo sitna zveckanja stolnog pribora
ujutro, u podne, uvečer.
Kad po stoti put iznova pokušavam izvesti podvig
kako da se probudim i da ti kažem lijepu riječ.
Dok zarobljen u snovima stenjem
uzaludno tražeći spas u zagrljaju neke nepoznate žene.

Hannah, Hannah...

Naravno, kako sam samo mogao pomisliti
da će tek tako nestati tužna sjeta
za gospodom Hannah. Koja je tako čedno
umjela zaplakati zbog lišća
koje nikako da pada.

(Zelena lišća u kopolimernim nasadima.

Naravno, naravno, to je samo jedno
od prokletih mjesa u dubini kibernetičkog svemira!)

Kad Hannah coktavo poljubi, obično iza uha,
ne znam zašto se isprepadam, ne znam zašto
osjetim kako me božanska krije post
mokrom krpom udara oposred srca.

A srce tuče li, tuče, u starinskom satu
visoko gore na crkvici seoske idile.

Odavna nema sela, odavna nema idile.
Koja u ruinama zadržava strah
onih dana kad ne znamo što sa sobom.

Ipak, u čudna predvečerja mi skrušeno molimo
s angelima koji se smiješe mrzovoljnim pogledima.

Hannah, Hannah, tko će ukrotiti tvoju žudnju,
tko zaiskati ponižnost, tko razmaknuti oklope
nevidljiva jezika, tko se odlučiti
na bijeg u one zelene livade s kerubinima,
tko osluhnuti ponoćni lahor?

Sada, baš sada, kad se planine pomiču s mjesa,
sada, kad nepotrebno objašnjavam razloge
zašto hodaš po rubu ponora!

Jamačno, s fonografa...

Jamačno, slijevala se prljava voda
(kako se simbolično rastezalo po svim tiskovinama!)
da bi se proizveo strah

puno prije no što će se fiksirati ton
i glas s fonografa.

Prije no što će se reproducirati
sve što je rečeno. Premda svi su znali da je
forma i taj put bila daleko od sadržaja, od istine.

Ni riječi o frakcijama i tajnim obredima,
kako se spočitavalo. Nego, da
nije dobro pretjerano služiti se množinama
za ono što je oduvijek bilo jedno.

To što se htjela zatajiti stvarnost
sama sa sobom - nikom ništa!

Sada, nikome kao nije jasno,
kako to da zbog nedostatka krivnje
žene, djeca, starci, fukare,
nikako da se poubijaju u toplim govnima.

Posvud uokolo kameno cvijeće u videoskulpturama.

Posvud uokolo, u ružnim patuljcima
u gnomima.

To nitko ne zna...

I nije problem u tome
što se govorilo. Ona je ušla u sobu
neprimjetno, kao sjena, to je nepobitno.
Ono dijete je zaplakalo, i to je nepobitno.
Ali - što je bilo na tvom licu, tada?
Strah? Bijes? Zebnja? To nitko, nitko ne zna.
Onaj prokleti ton cvrčanja iz neispravna bojlera
nad svime se užasavao, tko će znati zbog čega.
A ti, a ti, jesli li kanila dohvati naranču,
kao uvijek? Koliko samo upita, Bože moj...
Sve to promatrao stari *Dodge*
parkiran na dilatiranim pločama ispred
kuće. Naš žutozelenasti auto?
Mačak Žorž odnekud se stvorio,
čas pjeva, čas jauče, čas psuje:
karcinom nikako da učini svoje.
Bilo nešto strašno u mlačnu sutonu,
bila neka tajna paučina među nama,
bilo nešto, dovraga.
Štošta bih mogao o tome,
ali kako podnijeti iskušenje poslije?
I nije problem u tome
što se govorilo.
Ona je napokon ušla u sobu,
neprimjetno, i to je nepobitno.
Ono dijete je zaplakalo, i to je nepobitno.
Ali - što je bilo na tvom licu?
Strah? Bijes? Zebnja? To nitko ne zna.
Fuck you! Fuck you! Fuck you!
urlao je netko s druge strane ulice.



Intermezzo
s Joane Crayone

Urlati...

Kuću na brdašcu
uz pripaljenu cigaretu jasno vidim u bljeskanju
i ne znam što to znači
i ne znam što sa sobom.

Blaga satrvena pustoš krajolika
- ne znam što sa sobom.

Mirno nadolaze još neki kućerci
tko to nuka mogu li se prisjećati djetinjstva
i matere koja je znala skrivati svoju patnju?

Bože oprosti obris tog nujnog krajolika
nisam zaslužio da mu budem emotivno prisutan, ali ipak...

Tamo daleko daleko planine u osami
tko će znati jesu li se prijevoji pomakli ustranu
jesu li nestale blage udoline među nama.

Govor šutnje među stablima
tu i tamo cijuk vrtnog rovca
kroz humus do betonske ograde
i on ne može dalje.

Onaj krijumčar alkoholnih pića
ostavlja polja i četinare
uz pjesmu bježi s mjesta nesreće.

Negdje pri kraju nadahnuća
usmrти se

zadivljen vlastitim moralnim načelima.

Gorki espresso ostao proliven na tanjuriću
za onog koji nikad i nije
živio među nama.

Premda, iako...

Čovjek

kojeg smo zvali Pick-up
rođen u srpnju (te i te godine)
sasvim slučajno doveo nas do otkrića
kako zaboraviti ružna sjećanja.

Bilo je to iznenada
kao kad skreneš s glavne ceste
i zabiješ se u betonski stup.

Što se upravo njemu dogodilo
kad su ga izvukli iz smrskana pick-upa
razumije se u dijelovima.

Poslije u bolnici sastavili ruke i noge
i još poneke ostatke
stručnjaci nikako da ustanovali anatomiju.

Po zelenoj travi
ostala prosuta želatina od njegova mozga
poslije polizali je psi.

Premda, iako...ni tada ni godinama poslije
nismo znali kako otrpjeli ono što je trebalo
ta priča starog Pick-upa o tome

kako zaboraviti sjećanja
bez pravog razloga (čini se?)
ostala je u nama:

humak davno pokopane
ljubavi i mržnje
vjernosti i izdaje.

Zebnja...

Volim te, Ela. Strašno te volim!
Ona se smijala na to.
Ela, volim te! Čuješ li me?
Ona se smijala, smijala...
Mislim, Ela, možda me ne čuješ,
ali ja te strašno volim.
Pa to je tako lijepo, rekla je.
Ela, nemaš ništa drugo reći
nego da je to lijepo?
Da, to je tako lijepo, rekla je opet.
Ela, ja ću se ubiti!
Ja ću se stvarno ubiti
da sačuvam ovu ljubav!
Ona se smijala, smijala...
Ela, ja ću se stvarno ubiti,
čuješ li što ti govorim!?
Svakako, svakako, rekla je,
pa to bi bilo tako lijepo!
I smijala se, bože, kako se smijala...
To bi bilo tako lijepo,
to bi bilo tako lijepo, glupane...
Ela, mislim da nisi shvatila...
mislim da nisi shvatila
što znači umrijeti
mislim da nisi shvatila
što znači umrijeti za Život!
Pa to je zbilja tako lijepo, rekla je.
Ela, oprosti, mislim da nisi shvatila...

Uzeo sam Berettu i vikao
ubit ču se
ubit ču se
ali je mig sudbine (iznenada?)
okrenuo ciljnik prema Eli
i upucao je oposred čela.
Svakako, svakako blesane moj, rekla je jedva,
pa to je bilo tako lijepo!
(Zadnji put nasmijala se i zaklopila oči.)

Poslje...

Svi glavni likovi ispunjeni traumama
suosjećali su scenu kao ogledalo
svog života. U kojem nije bilo
ničeg kamoli šarma
ni svetaca ni lažnih bogova.
Tu i tamo treperenje intime
koju su tako olako premještali na scenu
živeći živote vampira i ubojica
ljubavnika i ljubavnica.
Ovisno o režiseru znalo se dogoditi
da dožive orgazam u sasma bezveznim didaskalijama
ili kad je šaptačica iz svoje škulje
nezadovoljna rasporedom mizanscene
umjesto pravog teksta ubacila pokoju sočnu psovku.
Uglavnom predstava je svaku večer izazivala
urnebesne salve smijeha
i nikom ni da bi palo napamet
kako to i zašto da se uvijek iznova
neki novi teatar porada unutar starog
kako to da prave stvari
dolaze kao nevažan post scriptum
poslje poslje...

Agresivan zrak...

Da je nešto strašno? Ma kakvi
to su jalova trabunjanja preosjetljiva smisla.
Ničeg nema na tom svijetu
što strašnije bilo bi
no što je – ljepota
rekao je On.
Ona je ta koja iz prikrajka motri
kako stoje stvari s ljubavi
s mržnjom s izdajom
kako stoje stvari s milosrđem i samilosti.
Svemu u prkos mi vrlo dobro znamo
da nikad samima sebi dostupni nećemo biti.
Naprosto ljudi sjajnih osobina
(kako se priča u kuloarima!)
što je čista laž
prepostavljam bez tragedije.
Dakle prijatelju moj
tko će znati zašto je ona žena
(privlačna i nadasve duhovita!)
od radosti ridala visoko gore na strminama
nad naslagama izmeta
koje glupani zovu guano.
Da je nešto strašno? Ma kakvi
to su jalova trabunjanja preosjetljiva smisla!
Ona žena nad ponorom
je li to radost ili tuga ili sjeta
je li to samo agresivan zrak
kad se izmet sa strmina
stušti dolje
na opak ili radostan svijet

na pokoju vrulju na pokoju izbu kraj nje
- i zatreperi žarko čileansko sunce!
Porazila me vlastita sjena.
Osветile su mi se riječi
prišapnuo mi davno Nicanor Parra.

Joane Crayone...

Ne mogu, ne mogu, draga Joane Crayone,
ne mogu reći odakle dolazim i kamo idem,
kad bih znao - kako bi reći bilo lako!

Protok krvi preko modrikastih usana jači je
od dokumenata sjećanja koje mi kradeš pred očima.
Ipak, kako god ludo zvučalo, mislim da vrijeme
prohodi ovim predjelom umjesto tvojih astragana
a ja sam tako nujan i neslobodan.

I ne znam želim li uopće znati odakle dolazim i kamo idem
uostalom kad bih znao - kako bi reći bilo lako!

Ova su zbivanja svakako mlađa od naših godina,
draga moja Crayone, ne znam ništa o važnim i nevažnim stvarima
ne znam i ne želim znati, ne čujem i ne želim čuti
- prljava mi higijenska vata u ušima!

Oni prizori, one čekaonice, oni napušteni ljudi pred nama
kako li su samo nabrekli od tišine, i zašto?

Ljulja li se Svijet, ljulja li se ono drveće, ona bijela grana
doista ne mogu reći. Također, tko je

prosuo izgoreno ulje i gdje je onaj koji ga je prosuo.

Draga Crayone, možda ona nedjelja nije započela psalmama,
kako smo mislili, možda je sve pošlo ukrivo
zbog rasporeda sjena koje smo pogrešno protumačili
možda je najprije trebalo ispiti čaše naiskap
ma bio u njima skriven i tajni provansalski govor?

Ovako, ima nešto da je bilo
što je ostalo u gubljenju zvuka kad smo vodu nanosili na lice,
ima nešto u otiscima prstiju, kažem ti.

Ali ja ne znam, niti ču ikada znati
zašto nas ovo vrijeme odnosi prema starom mjestu
gdje nas čeka divljanje, razjarenost, nesigurna služba,
suzdržljivost, magnetna igla zabodena u tek
napisanu poemu. Ne znam, doista ne znam.
Ova nasmiješena lica, ovo mnoštvo, ovi floreali, ovi aboriđini,
u mojim mislima, a ja sam najsamiji što ljudski stvor može biti.
I oni prokleti slapovi Niagare. I ona pjesma, i ona hladnoća.
I onaj suludi smijeh kad je odnijelo moju periku
koju sad, nadam se, kovitla vjetar po američkoj preriji.
I u koju, nadam se, piša neka zalutala karaka.
Da, Joane! Da, ljubavi moja!



Mortimer,
Mortimer

Krilati mehanički konj...

Što hoće taj konj? Što hoće taj vražji konj?
Zelen, plav, crven, mijenja boje
kako mu se prohtije.

Krila mehanička ima - krilati mehanički konj!
I nije konj iz neke tamne mitologije, o kojem se mogu
ispredati svakojake metafore. To je naprosto
vrlo moderan parip, reklo bi se suvremen tip.
Na kopitu mu mobitel. Kad družicu naziva
pridigne nogu lijevom uhu, načuli se.
Ponekad tužno jadan, ponekad sretan,
ovisno o hrzaju s druge strane.
Kad se zbog tuge ili radosti razgoropadi
kopitom zastruže po krvotoku
i ja se tad bojim, strašno se bojim:
svakodnevice, noći, zemlje, voćnjaka,
budućnosti, prošlosti, zmaja i ulješure,
žene, psa, jogija i dikobraza...
Svega se bojim, svega što postoji i ne postoji
a najviše vlastite nevoljkosti
hoću li ikad ili neću smoći snage
i uzeti u ruke ono što nudi
stari prašnjavi *Gordogan*
u njem štivo *Equus - ekvivokalna stvarnost*.
Bojim se, svega se bojim,
jedina mi utjeha taj krilati mehanički meštar
s kojim, kad je dobre volje, liježem i ustajem,
zajedno pijemo vodu na pojilu.
Ali - to je rijetko! Tako rijetko!
Obično je mrzovoljan, agresivan čak.

Na pitanje zašto je bez dlake i grive,
u očima mu čudna neka sjeta.

Bez razloga odalami me kopitom, zaurla:

Marš iz kuće, govno jedno! Zašto tučeš našu mamu?!

Plavokosi na vrhu čuke...

Pogrešno smo prosudili
da je plavokosi čovjek na vrhu čuke
kreten.

Zagledan u nebo
nepomičan kip soli
skuplja neobične informacije
za koje nitko ne zna što znače.
Prvi pogled, drugi pogled, treći pogled
i opet iznova do besvijesti.

Bilo nam doista dosadno,
ipak naša znatiželja polako gasila se
kao šumsko cvijeće poslijе prvog mraza.

I danas ponavljamo njegove riječi:
trinaest! trinaest! trinaest!

Kome se dogodilo da živi,
kome se dogodilo da nije znao pristati,
taj ne zna što je život.

Poslije mnogo godina
poslije, mnogih ljeta, jeseni i studeni
Plavokosi još uvjek na istom mjestu
netremice gladi vrh brdašca,
sakriva lice pred ljudima,
nikako da umre.

Što s nama? Što s nama, čovječe?!

Koji nemamo žene, prijatelja, psa,
koji patološki buljimo u rijedak zrak
gore, na vrhu brdašca.

Odvjerna izgubili smo sve što smo osjećali,
Plavokosi nam jedina preostala strast,
jedino nadahnuće,
jedini život bez trivijalne nostalгије.

Probni lijekovi...

Ima jedno mjesto, što da ti kažem,
ima jedno mjesto, tamo, malo ulijevo,
gdje je Bog rekao *laku noć*.

Ima jedno mjesto gdje izvode u šetnju
već dugi niz godina:
danimi, mjesecima, godinama.

Ima jedno mjesto gdje ubrizgavaju probne lijekove,
pokusni kunići smiju se, pjevuše, pjevuše...

Tijela im smršavjela, sasušili se testisi.

Izvuku li se ikada odavde
skladat će kažu glazbu na temu evolucije,
svakako na temu Beyonce Knowles.

Također na temu homofobije,
lupanja srca, nemira i tjeskobe.

Izađu li ikada živi odavde
posvetit će se grafitima,
skupljati snagu u kapilarama,
žderati kobasicice po tradicionalnoj recepturi
i nikad nikome ni riječ o tome što su prošli,
što se zapravo dogodilo,
ni riječ nikome,
ni riječ.

Raspali stara krntijo...

Nisam imao posao,
nisam patio zbog toga.
Držao sam se pravila
kojeg sam čuo od starog luzera:
U radu je spas, sine,
a u neradu blagostanje!
Žvačem melasu,
ponekad dođu djevojke.
Pomoći ćemo vam, kažu,
a ja sam tako ludo bezbrižan.
Sliježem ramenima,
žvačem slatkastu melasu.
Kad zadrijemam, trgnem se i podviknem:
Budalo, netko će već doći da ti primakne krevet s kolicima!
Pričati o nečem što je davno prošlo
kao polegla magla u krajoliku
- nema smisla, kurvin sine!
Na ulici dnevna svjetlost me osupnu,
pitam se jesam li dobro,
inače ništa.
Opipam bilo, nos i vrat,
sve je kao uvijek na svom mjestu.
U kutku smetlišta noć sklapa hladne oči,
pokrijem se daskama
duša da se u snu utopli...
... sanjam da sam vladar
koji je svom narodu zabranio svaki rad,
sanjam da znam sve što se može znati,
da vidim sve što se može vidjeti,
da osjećam sve što se može osjećati

... vozim bolid života
u prokletu mrkloj noći strašan bolid bez upaljenih farova.
Pojuri brže,
raspali sroljo,
raspali stara krntijo!
Ovakvom vožnjom
nikad do zelenih brežuljaka.

Način kako upravljati sudbinom...

O kome je govorio tajni dokument

- nisam znao

o kome se šaputalo tiho

- doista nisam znao.

Onaj čovjek i žena podozrivo su stajali sa strane

vidljivo zabezeknuti

on ukočeno miran

ona se šepurila moćno,

skoro bih rekao nadmeno.

Što sam mogao reći

ja doista ništa nisam znao.

Upravo sam žalovao za majkom

koja je umirala dugo

i dostojanstveno.

Umirati tako kao ona sigurno neću moći

bojam se prije ču poludjeti.

Tako znači, reče isljednik,

već onda kad se govorilo o dokumentu

vas je satrla tuga, zar ne?

S prezicom sam pogledao u njegove mišje oči

malo poštovanja molim vas

malo diskrecije ako išta osjećate prema mrtvima

ako znate što je pieta, rekao sam.

Ona žena sve to malo upadala u riječ

zaklinjući se u nevinost

na što se čovjek posprdno podrigivao

lice mu se napelo poput crvene rajčice.

Srećom, reče isljednik,

dokument je otkrila prosekatura

u grlu vaše služavke koja je njime ugušena.

Tko ju je ugušio? Vaša pokojna majka?
- upre prstom u me - vi?
gospodin Werner?, gospoda Bouillon?
Uskoro sve će biti kristalno jasno!
Naša prefektura ne zna za neriješene slučajeve.
Gospoda Bouillon na to nervozno zastenje
njezin čovjek upiša se
samo sam ja znao
samo sam ja znao način
kako obuzdati strah
pravi način kako upravljati sudbinom.

Tražeći tvoje lice, doduše bez boje...

Baš kad sam tražio FIS konfiguraciju
spopala me strahotna depresija
s upitom: "A što ako neće biti bijelih pahuljica?"

A udarila južina
i oštare su ledenice padale s krovova.

A onda kiša, u tamnim gradskim lokvama
jasno sam video tvoje lice, doduše bez boje,
što je najvjerojatnije dio sjećanja na tvoje gaćice
i kolni ulaz koji nikako da proširim
pri onom jebenom dolaženju.

Budi miran, šaptao sam,
u svemu je božji prst,
čak i u stiroporu, ako nisi znao.

Nešto kasnije, u krevetu,
sam sebi pokazujem novinski članak
s poukom zašto ljudi mijenjaju mišljenja,
zašto je važno satrti maštu i stvarnost,
i čemu ona pisma u poštanskom sandučiću
kad se kazaljka na starinskom satu
svejednako okreće

u smjeru tuđeg embrija u tvojem tijelu.

Sada, baš sada, dok te promatram
miješajući šećer u naše šalice za kavu.

FIS je odavna završio,
ali se depresija nije stišala.

Na Internetu pročitao sam najnoviju poruku,
ali nikako da domislim tko se skriva pod inicijalima,
možda ljepuškasta prodavačica iz susjedstva,
možda čuvar dikobraza iz ZOO,
možda emocionalni krik iz djetinjstva?

Uglavnom, Sara iznenada predloži medeni mjesec,
vrteći u rukama kutijicu tableta za mršavljenje,
što me je duboko ganulo
kao i onda kad sam je zatekao
u suzama s plastičnom vrećicom na glavi.

Neznanac...

U kupeu Simplon-orijent-ekspresa
sjedim do neznanca koji priča li priča,
nikako da prestane
čak i kad mlati podvarak
koji očito obožava.

(Kirije elejson - zelje z mesom!)

Nakratko predahne, nastavi dalje
priču s pomalo nesuvislom sadržajem,
često se vraćao na iste detalje.

Uglavnom, moglo se razabratи
da prati tu ženu cijelog svog života
i da ona bježi pred njim
mijenjajući mjesta, stanove i adrese.

Nikakvo čudo! Neznanac
je iznimno ružan čovjek,
razjapljena mu čeljust nekako popola.

Njegovo jadikovanje satrlo me
požalih se ljepuškastoj ženici
u uniformi kakvu imaju kontrolori (?)
ispričam joj cijelu priču o neznanцу
i zamolih za neko drugo slobodno mjesto.

Slobodnih mjesta nema, reče ona,
ali možete u moj odjeljak.

Našto sam se, poslije svega, nasmrt prepao
i sišao na idućoj stanicici.

Ubrzo stiže drugi vlak
uđem, sjednem, duboko odahnem.

U kutu kupea, gotovo se skamenih,
isti onaj neznanac nastavio staru priču.

U glupu razjapljenu čeljust
saspem mu dva-tri metka
hitnem truplo kroz prozor.
Malo poslije u kupe uđe čovjek
okrugao kao nogometna lopta
i započne svoju priču.
Imao sam još jedan jedini metak.

Za pomoć u nevolji nazovite 112...

Baš kad smo gledali *reality show*
u reklamnom spotu pojavio se Sveti Nikola
dijeleći darove siromašnima i djeci branitelja.
Netom poslije, taj isti tip, također u reklamnom spotu,
pozabavio se skidanjem 181 jumbo plakata
i 1321 reklame sa svojim likom.
Pritom su ga, znatiželjnici sa strane,
voajerski promatrali ljubomorni na njegov honorarni posao.
Sveti Nikola imao je ogromnu bijelu bradu,
razumije se umjetnu, svakako bjelju od prljava snijega,
koji je padao i padao,
sakrivajući one preostale niti koje nas vežu s ljudima.
Nešto kasnije, uz blagdansko raspoloženje, i krov koji prokišnjava,
u Zagrebačkom kazalištu mladih
taj isti tip vizualizirat će napuštena gradska svratišta,
trule zakutke, zaboravljene podrume
i pokoji notni zapis starih austrougarskih koračnica.
Pri kraju barnumskog slavlja zapjevati *bam-baram bam-baram*,
zapjevati iz svega glasa *bam-baram bam-baram*
poštujući nadasve ritam koji je sanjao Radetzky.
Uza nj se začas sjatiše članovi gradskog poglavarstva,
pokoja animir-dama s individualnim namjerama,
mnoštvo dječice branitelja i gradski siromašci.
Sveli Nikola zatečen preobiljem lažnih obećanja,
verbotonalno se uruši usred marša
u ono svoje pravo lice, pomalo sretan, pomalo nesretan.
Baš u času kad se na ogromnom jumbo ekranu
pojavila reklama:

*Za pomoć u nevolji nazovite 112.
Tako se efikasno rješavate svih nedoumica.
Uvijek uz Vas Vaš reality show!*

Ako baš hoćete...

Onda vam je tamo, malo ulijevo,
Silit - najbolje njemačko posuđe,
a tik do njega *Morandi centar*
s onom izuzetno jeftinom robom,
prišapne mi u uho ljepuškasta plavuša br. 1,
tražeći način kako da se nabolje intimizira.
Nemojte se uspinjati stepenicama
kad se ima eskalator koji vas može,
ako niste znali, odvesti i u nebo:
samo pritisnite onaj crveni gumbić
u oku indijskog oraščića sa strane.
Kako je svijet malen, pomislih,
još prije desetak minuta
u baru holela *Westin*
čitao sam bajke braće Grimm,
sladeći se slasticama, ponajviše tortom
koja se zove *Poljubac orijenta*.
Prije no što stupih nogom na eskalator
ljepuškasta plavuša br. 2
ponudi kolekciju sredstava
za pročišćavanje organizma
slatko cvrkućući *Aqua Detox... Aqua Detox*
umotanu u priču o potrebi detoksikacije.
Taman da isprobam eskalator
koji, kako sam obaviješten, samo sretnike odvozi u nebo,
zdesna me verbalno dohvati
mladac oblijepljen reklamom *Natural Welth*
ali sam ga u skoku eskivirao brzinom lasera
i eto me da čovjek ne povjeruje
pri vrhu staklene megadvorane.

Znojan i dobrano preplašen
uz zaglušnu buku o korisnosti limfne drenaže
krajnjim naporom spasonosno se srušim na pod.
Iznad mene kao u nebeskom plavetnilu
cerekaju se *Silit* i *Morandi centar*,
dakako i one plavuše br. 1 i br. 2.
Imali ste vrašku sreću cvrkuću one,
u zadnji čas profunkcionirao je gumbić
u oku indijskog oraščića.
Sad možemo u miru nebeskih prostranstava
riješeni nitrata, nitrita i fosfata,
utroje odigrati preferans.
Kad sam se osvijestio
ugodno iznenađen uslugama *Sexy shopa*
lebdio sam lagan kao perce
bez svakodnevnih briga, bez glavobolje,
umora, malaksalosti, stresa.
(Doduše, malo zabrnut
zbog napukle zahodske školjke.)
Plavuše br. 1 i br. 2 upravo javljaju
rezervirale su *show* utroje
u najnovijem megahitu za skidanje celulita.
Bože, kako je život lijep! Ma boli te ... !!!

Iz zatvora, tamo u Brixtonu...

Za veću sigurnost morat ćemo, prije svega,
imati bolju edukaciju,
pa i stara medicinska izvješća
možda bi pripomogla
da nam se novogodišnji hit
s King Kongom učini manje strašnim
od izreke devedesetogodišnjaka
iz zatvora u Brixtonu:

Ništa ne boli tako kao što ljubav boli!
Mogao sam otići, pojada se on,
ali sam vatio da mi to prišapne Joana;
imala je za to sijaset prilika
pjevajući pjesme o dubokim noćima.
Joana je međutim znala

za običnost života kad udara u stakla
dok u njoj raste strah umjesto djeteta.
To ti je, dragi prijatelju,
kao da prolazimo kroz vlastiti grob
noseći u rukama svaki svoju kriptu
kao ideju za igru nekih novih performera
ispred i iza nas kotiti lažna trabunjanja
i dalje izbezumljeno buljiti
u slatku predu djetinjstva
raspršenog po suncokretima
... for Workforms.

A onda je došao pravi baby boom...

Najprije, treba pokazati upornost.
Zatim, malo pomalo, prihvaćati pravila
(iako nije jasno kako različita iskustva strpati u isti koš!?)
Ali, treba biti dosljedan
kad je u pitanju pravi *baby boom*,
što se osim s ekrana može skinuti i s CD-a,
tj. kako proizvoditi djecu
a da se ne bude depresivan u trenucima orgazma.
Sve sliči na ogromno tržište
i nema nikog da nas utješi
u scenama nove instantne ljubavi.
Još neke stanice u tijelu
zadržavaju nevinost djetinjstva
kad je prirodna strast lakoćom slamala srca
u nekim tamnim izbama.
Sve bivše nestalo je s nama
sada se življenje planski regulira
(kamere pate umjesto nas!).
Tek tu i tamo, u osami svijesti
žudeći meso ljepuškaste Minerve
istinski umiremo na ruševinama.
Baby boom, baby boom,
do dalnjega odgađa se ljubav, sreća,
premda smo odavna izgubljeni.
Samo psi duboko u srcu
grizu uporno spomenik Gospodu
u nekoj drugoj jarosno aranžiranoj fabuli.

Niki je ukra jaja...

A ca cemo sad, pita stari cakavac iz Osora.

Nisam razumio

slegnem ramenima

što se može shvatiti

kako kome drago.

Niki je ukra jaja, opet će on

i upre prstom na creske hridi

visoko gore ljeskale se kao caklina očuvana zuba.

Ja se na to makinalno opipam dolje,

kod mene sve u najboljem redu

ali očito nije s jajima bjeloglava supa,

što je stari cakavac vrlo dobro znao.

Vi nimate pojma, reče on,

kako je svit gadan

ni suncu sinut ne dade kamoli da zadršće misečina!

Visoko gore iznad hridi

supovi veselo ganjaju nebo,

uprav su spazili uginulu ovcu.

Tako ti je to, nastavlja cakavac,

svako zlo od onijeh furešta,

vražije beštije

kradu jaja i odnose kucama

onda ih, kako da recen, u kubatore

a potlan kad narestu daju im skole i uce

da im čuvaju dicu u vrtlu.

Dabogda ih satrlo tamo gori

crka im fotoparat dabogda!

U nastavku priče
iznenada ščepalo nas sunce
i mi letimo letimo bez krila
lebdimo lebdimo u visinskim strujama
u nama čudan šum onih ptičurina.
Stari cakavac u letu jedva da pokupi jaje
usput i kreštava ptića.
Znali smo da nikad više nećemo dolje
nikad više sletjeti u beščutan svijet:
u božjem plavetnilu neka nova nevina prostranstva
od sreće popucala nam mrena u očima.

Ptice...

U malenu ornitološkom zavodu
izvan radnog vremena
puštam ptice iz krletki.
Njihovo suludo lepršanje
uskovitla sasušeni izmet
i ja uzaludno kušam sakriti očne šarenice.
Raznoboje te ptice navale se pariti u praskozorje
u predasima jedva da pokupe mrvice kruha.
Bijele kute službenica na vješalicama
tresu se i ja pipam mjesta ispod kojih srce
nikako da se odmori.
Na teški hrastov stol saspem pregršt kovanica
ne bi li zveckanjem nadjačao ptiče kreštanje.
Usput strepeći da mi orlušina ne ukrade cigaretu!
Pogotovo kad mi tešku glavu
spusti na rame i ja se iskreno pobojim
hoću li ikad pronaći način kako to opisati.
Stara orlušina me promatra, promatra i ptice koje se pare,
usput mi čupkajući onih nekoliko uvojaka.
Još malo, još samo nekoliko trenutaka
i nestat će praskozorja, nestat će ptiče orgije
i nas će opet ganjati snovi o slobodi.
Ja ispijam svoj omiljeni čaj,
potežem dugo zadnji dim cigarete
i svi uz lepet krila skrušeno natrag u krletke.

Uskoro banu djevojke,
najprije se pomokre, provjetre prostorije,
urede frizure, navuku one bijele kute,
nešto pročavrljavaju i posjedaju za radne stolove.
Ona najružnija netremice me promatra,
mene hvata mučnina.
Ptice se smirile, orlušina se smješka.
(Nasreću, uto zazvoni telefon...)

Moj prijatelj čapkun...

Moj prijatelj čapkun, maleni turski konjić,
pravi majstor svakojakih vragolija
ponizno veze sitne korake.

(Moram priznati, te ludosti silno su mi odgovarale.)

Za sitan novac, za jadno preživljavanje

zajedno toptamo u taktu

svakakva glupava prenemaganja

u hotelskom holu na razonodu debilnih bogatuna,
sumnjivo mračnih spodoba, lažnih egzistencijalista
i onih dežmekastih žena. Koje nikako da

dovrše jednu te istu priču o beznačajnim stvarima.

U bjesomučnom plesnom ritmu

čapkun i ja dajemo sve od sebe:

meni naotekle jagodice prstiju, njega nažuljale potkovice.

Rastužila nas jučerašnja događanja u hotelskom parku

kad smo na nagovor turista u *havajki*

uspeli se na vodoskok i otplesali *tarantelu*.

I poslije svega odbili novac

onog debeljka za kojeg se kasnije ustanovilo:

1) da se radi o propalom biznismenu

2) da se radi o propalom biznismenu s lažnim pasošem

3) da se radi o propalom biznismenu pomračena uma.

Bila je to trostruka sramota

i mi smo okrivili hotelskog agenta

koji je zapravo bio prevarant i bezvezni kicoš.

Čapkun i ja sjeli smo za pisaći stol

napisali protestno pismo policijskoj prefekturi

i odlazimo.

Iznureni čapkun trese se od zimice
jedva da drži volan

- u vožnji niti da se pogledamo.

Zagrнем ga kožnatim kaputom,
on meni natakne sunčane naočale
i pusti onu svoju sjetnu melodiju
kad je bio bog na hipodromu.

Pjevamo, pjevamo iz sveg glasa!

Taman kišne kapi, taman sprema se oluja!

Jesi li čuo za tipa koji se zvao Mortimer...

Jesi li čuo za tipa
koji se zvao Mortimer
jesi li čuo da je živio u iluziji bez magije?
Jesi li ikad video
ono što drugi neće vidjeti?
Jesi li ikad video tipa
koji se pokretao na baterije
koji je pogledom savijao trake lima
kao od šale?
Jesi li ikad čuo za tipa
koji se riješio trakavice
jedući vlastita govna?
To je bio Mortimer!
To je bio Mortimer
koji je znao
ono što mi nikad nećemo znati.
Koji je razumio
ono što mi nikad nećemo razumjeti:
jezik biljaka, jezik životinja.
Bio je to Mortimer!
Bio je to Mortimer
koji nije poznavao jezik ljudi
koji nije razumio što ljudi govore
koji nije znao što je patnja i bol.
Bio je to Mortimer!
Bio je to Mortimer
koji je sam sebi punio baterije
koji je sam sebi uštrcavao život

Bio je to Mortimer
koji je živio život
u nekoj apsolutno svojoj tajni
i nikad mu ne dođe da iščupa žice.
Strašan i nezasitan ljubavnik
bez srca
bez osjećaja.
Miljenik žena
koji zna svoj posao.
Mortimer, Mortimer!

Božica Pažur

NEMIR PODVORNIKA SZERBE
Ive Kalinskoga

Književni kritičari, analitičari i antologičari istaknuli su **filozofičnost, pojmovnost, ludizam, otkriće „crne jezgre“**... kao poetološke kote poezije Ive Kalinskoga.

Deveta knjiga Ive Kalinskoga NEMIR PODVORNIKA SZERBE, ponovno navješće djelo vrha jezične, estetske, filozofske kreativnosti. I to bez obzira na jezični izbor, u ovom slučaju - hrvatski standardnojezični: kao dobitak i za jezik i sveukupnu hrvatsku književnost. Podsjetimo: Ivo Kalinski (1940.) suvremeniji je intelektualac neusporedive bilingvalne i višestrukovne kompetencije - utemeljeno ovjerene u više od 35 godina umjetničke i znanstvene kreacije. Među kajkavskim postmodemistima dvojezičnog umjetničkog iskustva antologiski je kanon, dokazavši istu takvu, antologisku, razinu u jezičnom standardnom pjesništvu. Prigrlili su ga kao nedosegnuti uzor mnogi poetološki sljedbenici barem dviju pjesničkih generacija (pa i *fakovci*).

Nesmiljenom selektivnošću spram vlastite kreativnosti, relativizacijom njenom, ali i semantičkih modela našega

doba - Kalinski je, prije *Nemira podvornika Szerbe*, objavio devet raznorodnih knjiga, koje su svaka za sebe, u žanrovskom i filozofijskom pogledu - reprezentativni vrh vrijednosne piramide.

Sve vrsne poetičke konstante prijašnjih mu djela, očigledno su sadržane i u temeljima najnovije mu stihozbirke, i to, ukratko, redom: kajkavske pjesničke zbirke *Pha-kaj* (1979.) i *Valtakt i lajno* (1984.), visokom estetskom razinom revitaliziranog kajkavskog pjesništva postale su njegovim postmodernističkim uzorom u protekla više od dva desetljeća; *Poetika i jezik kajkavskih pjesama Dragutina Domjanića* (1988.) prva je suvremena i jezično utemuljena književna monografija o kajkavskom djelu Dragutina Domjanića; *Anatomija kmice - umjetnina teksta, zanos i tjeskoba* (2005.) jedina je knjiga eseističkih medaljona o fenomenu suvremenog hrvatskog (kajkavskog) recitalnog pjesništva, sažimajući u naslovu, takoreći, jednadžbu kajkavske poetske postmoderne. Štokavskom poezijom *Kristalni aed*, snagom i zagovorom „poetske gerile” (kako joj glasi podnaslov) započinje „upad” u aktualni vrijednosni sustav te poezije, sinergijskim učinkom novog intelektualizma i emotivnosti. Putem otkrića „crne jezgre” u kajkavskoj mu poeziji - kakvu je još 1971. u Kalinskoga uočio Mladen Kuzmanović (*Kaj* broj 7-8/1971.) - mitsko-epska konstanta *Kristalnog aeda* (2005.) nudi nam, uz poetološku jezgru *kreativne destrukcije* i uz semantički model *ispadanja iz povijesti*, samironijski, dapače, paroksistički intoniranu *ideju ljepotno crnoga*, koje crnilo ne mora nužno biti i tragično - ukratko, sve to kao poveznici sa suvremenom matičnom hrvatskom literaturom. *Ono drugo more* (2006.), knjiga kratke proze (i štokavske i kajkavske), prema M. Šicelu, svjedoči o „raznolikom rasponu proznih poetika u posljednja tri desetljeća”. U Kalinskoga svakim novim djelom uočavamo gradacijski postupak prerastanja okvira (iz okvira) poetoloških mu vrsnoća.

Kao što je već rečeno, one su, očigledno, sadržane i u temeljima najnovije mu stihozbirke - koja u standardnojezičnoj realizaciji sublimira svjetopogledni i poetsko-prozni narativni kod kajkavskoga ciklusa iz 2007. *Blindjerana pizza / Cicirici & senjali*, istodobno kreativno nastavljujući, bolje rečeno - nadrastajući stihozbirke *Kristalni aed* (2005.) i *Lollo* (2008.).

Valja podsjetiti na kritičarske i književnopovijesne objekcije takvih autorskih konstanti (ovjerenih upravo na djelu I. Kalinskoga): prema periodizaciji sveukupnoga (kajkavskoga) pjesništva 20. stoljeća koju uspostavlja akademik Miroslav Šicel - "skupni nazivnik" četvrte generacije kajkavskih pjesnika, rođenih između 1938. i 1960. godine - „na crti od Ive Kalinskog i Ivice Jembriha do Stanislava Petrovića i Ernesta Fišera, preko 'podgeneracije' nešto mladih Božice Jelušić, Zvonka Kovača i Božice Pažur”, do najmladih (prema Barčevoj tezi novog, petog generacijskog vala!) Ivana Čehoka, Tomislava Ribića i Denisa Perićića”... -dakle, postrazlogovske i postheideggerovski orijentirane generacije, jest svjetopogled utemeljen „na zdravom narodnom promišljanju životnoga iskustva, od 'zviranjka' misli i osmišljavanja svijeta kao zadanog usuda suvremenog čovjeka do potrage za novim izražajnim sredstvima, a za ostvaraj univerzalnog općeljudskog izvanprostornog i izvanvremenskog doživljaja, a ne opisa, unutarnjega psihičkoga stanja”.¹

Govoreći o stupnju apstraktuma jezika uopće i jezika kajkavskoga pjesništva, akad. Ante Stamać, na Tribini Kajkavskoga spravišča (lipnja, 2005.), iz opsežnog suvremenog

¹ Miroslav Šicel: Izazovi jedne antologije (U povodu Antologije moderne kajkavske lirike 20. stoljeća J. Skoka), Kaj, 6 (1999.), str. 26.

kajkavskog književnog korpusa izdvojio je upravo poeziju Ive Kalinskoga kao vrlji uzor pojmovnoga pjesništva. Jer - kako reče - „Pjesništvo mora polaziti od svakodnevnog razgovora, a završiti u filozofiskom diskursu”. Izrazitu filozofičnost sveukupnoga pjesništva Ive Kalinskoga naglasio je, među ostalim, Cvjetko Milanja - suprotstavivši je (kao i Šicel) onoj heideggerovske provenijencije. I dalje, Kalinski „ne svjedoči toliko o krizi pjesništva” koliko o „krizi suvremenoga globalističkog svijeta i njegove ‘siromašne’ misli koja je simptom umske opustošenosti i niskog modusa egzistencije u kojoj nedostaje briga za vlastito biće”.²

Ironijski postav naslova *Nemir podvornika Szerbe* aluzivno se, kanda, dotiče znakova isprazne pokaznosti našega doba. Naslovno već u Kalinskoga nam odjekuje poetičko-filozofiski podsmijeh iz prve mu zbirke *Pha - kaj* (1979.), kao i onaj podsmijeh iz druge kajkavske zbirke šokantne naslovne antetičnosti *Valctakt i lajno / Valctakt i govno*, pogotovu onaj iz prošlogodišnje kajkavske poezije u prozi *Blindjerana pizza* (nadnaslov: *Cicirici & senjali*). Prividno odmaknut, zagubljen poetski subjekt u imperativnoj impersonalnosti, prividna izočnost lirskoga, a slutimo - i epskoga, subjekta - naglašena *poetika niječnoga*, s posljedicama i po sam tekst - ta *neoegzistencijalistička ideja gubitka, pa i rasapa teksta*, novi je dobitak i za „ideju” i za tekst.

„Autoironijskom pozicijom (lirskoga) subjekta” (kako u vezi s Kalinskim podcrtava Cvjetko Milanja), autoreferentan sve do samoponištavanja, s idejom „radosnog nestajanja” (iz zbirke *Kristalni aed*) i stalne upitnosti teksta - pjesnik Kalinski metajezično, pa i intertekstno, prebogat je do te mjere da bi svaki pjesmotvor i iz najnovije zbirke zaslužio zahtjevniju interpretacijsko-stilematsku studiju. Zato on ponovno izmiče i jačoj kritičarskoj hrabrosti. Jer djelo takve *cijelosti i sinteze*

² Cvjetko Milanja: Pjesništvo Ive Kalinskoga, Kaj XI, br. 6, 2007., str. 3-10.

podliježe jedino apsolutu superlativa. Iza kojega slijedi točka, poetika udivljenja tekstom, fenomenologija tišine.

Kalinski je pjesnik sinteze: jezika, duha, prepletaja poetika i književnih žanrova, filozofije, arhetipskih konstanti, ali i semantema suvremenog nam doba, bolje rečeno, njegove semantičke i civilizacijske pustoši.

Postoje kreativni znaci, arhetipi, simboli koji jesu svojina svijeta (bez obzira na jezičnu podlogu), te stvaralačkim iskustvom, čućenjem svijeta, a ne uzorom/ugledanjem, Kalinski suvereno korespondira s takvim znacima suvremene svjetske poezije (prispodobiv, recimo kreiranom alogiziraju suvremene norveške pjesnikinje Gro Dahle, autorice knjige *Karneval*).

„Nigdinska”³ ontologija Ive Kalinskoga - gradacijskim imperativima nihilizma – iskazujući iskustvo o semantičkoj i egzistencijalističkoj trošivosti i potrošenosti Svijeta, otvara univerzum baš njegovih skrajnje novih tvoračkih obličja (u pjesničkom označiteljskom i filozofijskom smislu). Otvara ga nepotrošenim gradiranjem crne palete - pri čemu to *crnilo* nisu leksemi značenjskih razina crnoće; *crna se jezgra*⁴ ponajprije otkriva u negacijama (na sintagmatskoj razini) i simbolima tjeskobnosti: „u puna usta sasut nježan samrtni žeton” (*Čudna događanja crvene boje u sutonu...*).

Namjerna pjesničko-prozna organizacija poetskoga tkiva zbirke *Nemir podvornika Szerbe*, prije svega tzv. slobodnoga stiha - osim što čuva žanrovsku polivalentnost cjelokupne literarnosti Ive Kalinskoga - rečeničnim dubinskim

³ „Nigdinska metafizika” - jedna od referentnih sintagmi Cvjetka Milanje u vezi s trećim ciklusom zbirke „Kristalni aed”; vidi u: Cvjetko Milanja: Pjesništvo Ive Kalinskoga, Kaj, XL, 2007., br. 6.

⁴ Mladen Kuzmanović: Otkriće crne jezgre. Marginalije uz kajkavsku liriku Ive Kalinskoga, Kaj; IV, 1971., br. 7-8.

ustrojem, vrednotama govorenoga jezika, homonimijsko-onomatopejskim i asocijativnim obiljem, neočekivano, to više pojačava poetsku izražajnost: u Kalinskoga nema jezične zalihosti; svaki je označiteljski postupak (i prividna naracija, i ritamsko-rimarijsko, neologizamsko ponavljanje) u polivalentnoj semantičkoj funkciji.

Umijeće gubitka teksta kao umijeće njegove novotvorbe, poništavanja subjekta kao novopronađenoga bitka beskrajni je, nikad zatrti, stvaralački obnoviteljski krug Ive Kalinskoga. Rezultat kojega jest i najnoviji poetski opus. Ciklus je to antologijski konzistentan, čuvajući i pronoseći sve poetološke vrsnoće svoga autora i vršne estetike sveukupne hrvatske pjesničke postmoderne, raspona njenih poetika, identiteta njena *doba razlika*.⁵

⁵ Termin prema Cvjetku Milanji i istoimenoj mu knjizi („Doba razlika”, Alttagama, Zagreb 2000.)

O AUTORU

Ivan (Ivo) Kalinski rođen je u Črečanu kod Sv. Ivana Zeline. Magisterij i doktorat humanističkih znanosti završio na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Znanstvenik i književnik. Objavio 70-ak znanstvenih i stručnih radova s područja dijalektologije, leksikografije i povijesti jezika. Sustavno se bavi proučavanjem jezične i estetske strane suvremene kajkavske književnosti. Zastupljen u svim panoramama i antologijama kajkavskoga pjesništva te u *Skupljenoj baštini*, antologiji sveukupnoga hrvatskoga pjesništva. Dobitnik *Zlatne lire* za kajkavsku poeziju i Nagrade *Katarina Patačić 2008*. Urednik Male biblioteke "Dragutin Domjanić" (41 knjiga/zbornik), biblioteke "Susreta riječi" (10 knjiga/zbornika), jedan od urednika Male biblioteke "Ignac Kristijanović", jedan od urednika časopisa KAJ.

Knjige objavljene u suautorstvu:

Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika (10 svezaka), HAZU i Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb 1984. - 2007.

Zagrebački KAJ, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje (monografija), Zagreb 1998.

Samostalne, dosad objavljene knjige:

Pha kaj, (zbirka poezije), "August Cesarec", Zagreb 1979.
Valctakt i lajno, (zbirka poezije), "Kajkavsko spravišće", Zagreb 1982.

Poetika i jezik kajkavskih pjesama Dragutina Domjanića (monografija), "Kajkavsko spravišće", Zagreb 1988.

Anatomija kmice ili umjetnina teksta - zanos i tjeskoba (esej), Pučko otvoreno učilište Sv. Ivan Zelina, Sv. Ivan Zelina 2003.

Kristalni aed, (zbirka poezije), "Disput", Zagreb 2005.

Ono drugo more, (kratke priče), "Disput", Zagreb 2006.

Cicirici & Senjali, (zbirka poezije - zajedno s Vladimirom Pernićem), "Kajkavsko spravišće", Zagreb 2007.

Lollo, (zbirka poezije), DHK, Zagreb 2008.

Kiborg kao emotivni alien (esej), Pučko otvoreno učilište Sv. Ivan Zelina, Sv. Ivan Zelina 2009.

KAZALO

CRVENA BOJA U SUTONU

<i>Čudna događanja crvene boje u sutoru...</i>	9
<i>Usnulo, usnulo...</i>	10
<i>Oh, koji uzdah...</i>	11
<i>Dodo, dodo...</i>	12
<i>A ono neravna cesta, a ono...</i>	13
<i>Opako vrela sjeta...</i>	14
<i>I jasno video...</i>	15
<i>Spomen na Warszawu...</i>	16
<i>Vjetar...</i>	17
<i>Tužna je nedjelja...</i>	18
<i>To je, dakle, tako...</i>	19
<i>Kroz prozor sudnice žudeći more...</i>	20
<i>Zapamti već jednom...</i>	22

BESTSELER

- Bestseler...* 25
Što se uistinu zbilo... 26
U pet popodne... 27
Za vrijeme božićnog slavlja... 28
I tako, duboko u noći... 29
Nema toga... 30
Priča s olujnim refrenom... 31
Ledeno srce... 32
Hannah, Hannah... 33
Jamačno, s fonografa... 34
To nitko ne zna... 35

INTERMEZZO S JOANE CRAYONE

- Urlati...* 39
Premda, iako... 40
Zebnja... 41
Poslije... 43
Agresivan zrak... 44
Joane Crayone... 46

MORTIMER, MORTIMER

- Krilati mehanički konj...* 51
Plavokosi na vrhu čuke... 53
Probni lijekovi... 54
Raspali stara krntijo... 55
Način kako upravljati sudbinom... 57

<i>Tražeći tvoje lice, doduše bez boje...</i>	59
<i>Neznanac...</i>	61
<i>Za pomoć u nevolji nazovite 112...</i>	63
<i>Ako baš hoćete...</i>	65
<i>Iz zatvora, tamo u Brixtonu...</i>	67
<i>A onda je došao pravi baby boom...</i>	68
<i>Niki je ukrajala...</i>	69
<i>Ptice...</i>	71
<i>Moj prijatelj čapkun...</i>	73
<i>Jesi li čuo za tipa koji se zvao Mortimer...</i>	75

Mr. sc. Božica Pažur
NEMIR PODVORNIKA SZERBE
Ive Kalinskoga 77

O AUTORU 83

Grafička priprema:

Pučko otvoreno učilište Sv. Ivan Zelina
Vatrogasna 3, 10 380 Sv. Ivan Zelina
tel: 01 2060 270, fax: 01 2059 062
www.pou-zelina.hr
uciliste@zelina.hr

Tisk i uvez:

Nakladnička kuća "Tonimir"
Vladimira Nazora 6, 42 223 Varaždinske Toplice
tel: 042 633 430, fax: 042 633 480
www.tonimir.hr
info@tonimir.hr

Objavljivanje knjige finansijski je pomoglo
Ministarstvo kulture Republike Hrvatske